

संकल्प अपंग व निराधार बहुउद्देशीय शिक्षण संस्था गोंदिया

रजी. न. ५६९/२००० बी.पी.टी. एफ - ५४४७ गोंदिया

कुंभारे नगर पी. पी. कॉलेज के पास गोंदिया (महा.)

संपर्क :- उपाध्यक्ष श्री.मिलिंद जी. बांबोळे

ऑफिस न. — ९७६५६२३५९५

ईमेल ID :- sweekarsplmrgondia001@gmail.com

वार्षिक अहवाल

2024 – 25

संकल्प घेऊन संस्थेची करुणामय सेवा २५ वर्षा पासून अजूनही सातत्याने सुरुच .....

गोंदिया जिल्हा हा महाराष्ट्राच्या शेवटच्या टोकावरती असणारा जिल्हा या जिल्हाला लागुणच असलेल्या छत्तीसगढ व मध्यप्रदेश व ओडिसा असे राज्याच्या सिमेची सुरुवात होते त्यातच गोंदिया आदिवासी जिल्हा म्हणुन ओळखला जातो त्यातच आमच्या जिल्हाला लागुण असलेले जिल्हे बालाघाट मध्यप्रदेश, महाराष्ट्रातील चंद्रपुर, गडचिरोली आदिवासी जिल्हे म्हणुन ओळखले जातात.

हया जिल्हातील गरजू लोकांना दिव्यांग असलेल्या मुलाला मोफत सेवा मिळावी या करीता चैरिटेबल पब्लिक संस्थेची स्थापना करुण संकल्प (दृढ निश्चय) घेऊन दिव्यांग बौद्धिक अक्षम असणाऱ्या विशेष बालकाचा शोध घेणे ,त्याची शीघ्र हस्तक्षेप द्वारे त्याला विशेष शिक्षण व प्रशिक्षण देऊन दिव्यांगाची त्रीवता कमी करुण समाजाच्या मुख्य प्रवाहात आणण्याकरिता सातत्याने प्रामाणिकपणे प्रयत्न करीत असून महाराष्ट्र शासनाच्या उद्देशाप्रमाणे मानव कल्याणाच्या योजना शेवटच्या लाभार्थ्याला लाभ पोहचविण्याचे कार्य निरंतर सुरु आहे.

भारतीय पुनर्वास परिषदेद्वारा मान्यता प्राप्त विशेष शिक्षिका पल्लवी वानखेडे मैडम व परिचारिका शालीनी बागडे मैडम

भारतीय पुनर्वास परिषदेद्वारा मान्यता प्राप्त विशेष शिक्षक उत्तम फूलझेले सर व भुवनेश्वर खडसे सर

जिल्ह्यातील विशेष गरजा असणाऱ्या मुलांची काळजी घेण्याचा संकल्प घेत संस्थेने गरजू पालकांच्या घरी जाऊन विशेष शिक्षकांच्या माध्यमातून त्यांच्या मुलांकरिता असणारी विशेष गरज लक्षात घेऊन घरी गावातच उपलब्ध असलेल्या साधनाचा उपयोग करुण डिसेबिलिटी ची वाढणारी तीव्रता कशी कमी करता येईल या बाबत सखोल मार्गदर्शन करण्यात येते.

विशेष गरजा असणाऱ्या विद्यार्थ्यांला शासनाच्या विविध योजनाचा लाभ मिळावा या करीता नियोजन करुण निरामय हेल्थ इन्सुरेंस, लीगल गार्डियनशिप प्रमाणपत्र मिळवून देण्यात सहकार्य करण्यात येते

गावात आढळलेला शाळाबाहय बौद्धिक अक्षम विद्यार्थी विशेष शिक्षक उत्तम फूलझेले

विशेष शिक्षक मुनाल बम्बोले व भुवनेश्वर खडसे

वैद्यकीय प्रमाणपत्र प्राप्त असणाऱ्या दिव्यांग बौद्धिक अक्षम परिवाराची / कुटुंबाची पार्श्वभूमी लक्ष्यात घेता विभक्त कुटुंबातील तसेच सिंगल पेरेंट्स, शेतकरी वर्गातील मुले, शालाबाह्या विशेष शिक्षणापासून वंचित बालकाना, प्राधान्य देऊन विशेष शिक्षणाच्या मुख्य प्रवाहात संस्थेच्या माध्यमातून मोफत वैद्यकीय प्रमाणपत्र प्राप्त असणाऱ्या दिव्यांग बौद्धिक अक्षम परिवाराची / कुटुंबाची पार्श्वभूमी लक्ष्यात घेता विभक्त कुटुंबातील तसेच एकल पालक शेतकरी वर्गातील मुले, शालाबाह्या विशेष शिक्षणापासून वंचित बालकाना, प्राधान्य देऊन विशेष शिक्षणाच्या मुख्य प्रवाहात संस्थेच्या माध्यमातून मोफत निवासी - अनिवासी स्वरूपात प्रवेश दिला जातो

शिक्षणाच्या मुख्य प्रवाहात आणण्या करिता विद्यार्थिना गणवेश स्कूल बैग शैक्षणिक साहित्य लोकसभागातून व संस्थेच्या सहकार्याने मोफत पुरविण्यात येते

वस्तीग्रहात प्रवेशित नवीन विद्यार्थ्यांचे स्वागत शैक्षणिक साहित्य वाटप करुण स्वागत करण्यात आले

शाळेच्या अनिवासी विद्यार्थ्यांना ने-आण करण्याकरिता बसची सुविधा उपलब्ध असल्याबबत

प्रेत्यक मूल वेगळे असते त्याची कौशल्य शिकण्याची क्षमता वेगळी असते हे लक्षात ठेऊन वैयक्तिक शैक्षणिक कार्यक्रम शाळेत नियमित राबविण्यात येते शरीर सुदृढ राहावे त्या करिता नियमित योग व वर्गात बसण्याची कैपेसिटी वाढावी या करीता ध्यान वर्ग नियमित घेण्यात येते याची फलशुर्ती की विध्यार्थांची कौशल्य आत्मशात करण्यात मदत होऊ लागली.

प्रत्येक मूल वेगळे असते त्याची कौशल्य शिकण्याची क्षमता वेगळी असते हे लक्षात ठेऊन वैयक्तिक शैक्षणिक कार्यक्रम IEP शाळेत नियमित राबविण्यात येते

विद्यार्थीला समुहाच्या माध्यमातून वर्गात शिक्षण व प्रक्षिक्षण देऊन आत्मनिर्भर बनविण्याच्या प्रयत्न करण्यात येते.

वर्गात शिकविताना

किराणा ची संकल्पणा

प्रात्याक्षिक करिता प्रत्यक्ष उपस्थित विद्यार्थी व विशेष शिक्षक खडसे सर

विद्यार्थ्यांचा बुद्ध्याक तपासून त्याचात असलेली बौद्धिक क्षमता विकसित करण्याचे कार्य तसेच त्याच्यात असलेली व्यवहार समस्या कमी करुण चांगले व्यवहार टिकून राहण्यासाठी नैतिक शिक्षण व जीवन कौशल्य प्रशिक्षण मानसशास्त्रा द्वारे जाते दिले पालकांना समुपदेशन करुण वर्तन समस्या समजून घेणे या करीता पालकांची सभा आयोजित केली जाते

शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ दरम्यान संस्थे मध्ये विविध राष्ट्रीय, धार्मिक व सामाजिक सन उत्साह पूर्ण वातावरणात साजरे करण्यात आले सन उत्सव साजरे करण्यामगिल उद्देश्य विद्यार्थमध्ये सांस्कृतिक जाणीव, सामाजिक एकात्मता व नैतिक मुल्यांची रुजवने त्यांची जोपासना करणे, प्रत्येक सनानिमित्त मुलांकडून रंगोडी स्पर्धा, चित्रकला, हस्तकला कार्यक्रम घेतले जातात यात पालक व स्थानिक नागरिकांचा सहभाग घेण्यात येते अशा कार्यक्रमांमुळे सामाजिक समरसता वाढीस लागली संस्था भविष्यतही अशाच प्रकारचे सांस्कृतिक व सामाजिक उपक्रम राबविल्यास कटिबद्ध आहे

शैक्षणिक सत्र २०२४- २५ दरम्यान संस्थे मध्ये विद्यार्थ्यांच्या शारीरिक व मानसिक आरोग्याकडे विशेषलक्ष देण्यात आले नियमित आरोग्य तपासणी व पोषणाची काळजी घेण्यात आली

3 डिसेम्बर जागतिक दिव्यांग दिन उत्सहात साजरा करण्यात आला हा दिवस

दिव्यांग व्यक्तीच्या हक्का विषयी जागरूकता निर्माण करण्यासाठी संस्थेद्वारे प्रभातफेरी त्यांच्या हक्का विषयी जनजागृती करण्यात आला संस्थेच्या धेय व धोरनानुसार कार्यशाला व विविध कार्यक्रम घेण्यात आले,

भारतीय पुनर्वास परिषद न्यू देल्ही (RCI) भारत सरकार यांचे मान्यतेने स्वीकार स्पेशल एज्युकेशन सेंटर फॉर एम. आर. चिल्ड्रेन स्कूल, गोंदिया येथे विशेष शिक्षकांच्या शैक्षणिक ज्ञानात भर पडावी विशेष शिक्षणा नवीन माहितीचे आदान प्रदान करण्यात आले.

दिव्यांग मुलांच्या संगोपनात त्यांच्या शिक्षणातिल आव्हाने, वर्तन व्यवस्थापन, स्वालंबन कौशल्य व दैनंदिन जिवनातील प्रशिक्षण या बाबत पालकाना मार्गदर्शन करण्यात आले. पालकानी आपल्या शंका व अडचणी मांडल्या तज्ञानी त्यावर मार्गदर्शन करून व्यावहारिक उपाय सुचविले. सवादात्मक पडतीमुळे पालकामध्ये जागरुकता व आत्मविश्वास वाढल्याचे दिसून आले.

संस्थेने वार्षिक उत्सव मोठ्या उत्साहात व आनंदी वातावरणात साजरा करण्यात आला. कार्यक्रमाची सुरवात दिपप्रज्वलन व प्राथनेने झाली. प्रस्थाविकामध्ये संस्थेच्या

मा. सचिव विधि व न्याय विभाग प्राधिकरण यांच्या तर्फे विशेष शाळेत पालकाना कायदेविषय मार्गदर्शन करण्यात आले. त्यावेळी जिल्हा विधि व न्याय विभाग प्राधिकरणाचे सचिव मा. वाळके सर संस्थेचे सचिव ऑडोकेट नरेश शेंडे सर व संस्थेचे उपाध्यक्ष मिलिंद बम्बोडे सर सरकारी वकील तिवारी मैडम व पालक.

विद्यार्थ्यांनी तयार केलेली वस्तु विक्री करताना विद्यार्थ्यांनी शिक्षकांच्या मार्गदर्शनाखाली हैण्डवाश तयार करुण विक्री करण्याच्या कौशल्य आत्मसात केले. विद्यार्थ्यांनी तयार केलेले हैण्डवाश खरीदी करतांना

मा. जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी गोंदिया व जिल्हा प्राथमिक शिक्षण अधिकारी गोंदिया विश्वकर्मा मैडम.

पर्यावरणाच्या समतोल राखण्याकरिता वृक्षारोपण कार्यक्रम करताना शाळेतील शिक्षक व विद्यार्थी यांच्या मार्फत झाडे लावा व झाडे जगवा हा संदेश संस्थेच्या अध्यक्षा श्रीमाती अमिबेन पटेल यांनी जनतेला या मार्फत आव्हान केले.

निवासी प्रवेशित वस्तिग्रहात विद्यार्थ्यांना शासनाच्या निकषाप्रमाणे पोस्टिक अन्न वस्तिगृहातील स्वयंपाकगृहात तयार करुण विद्यार्थ्यांना देण्यात येते.

शैक्षणिक सत्र 2024-25 ला जैयवकील फाउन्डेशन मुंबई व मह. शासन यांच्या सहकार्याने राबविण्यात येणारया समान शिक्षण पद्धति अमलात आल्या करिता केलेल्या करारामुळे दिशा अभ्यास क्रमाची प्रभावी अमलबजावनी करणारी पहिली शाळा असल्याचे जय वकील फाउन्डेशन ने नागपुर येथे प्रशस्ती पत्र देऊन सम्मानित करण्यात आले.

शाळेचे मुख्याध्यापक श्री मृणाल बम्बोले सर व विशेष शिक्षक श्री भुवनेश्वर खडसे सर तसेच मा जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी नागपुर व दिशा समन्वय.

शाळेचे वार्षिक सांस्कृतिक कार्यक्रमात विविध खेळा व स्पर्धा चे आयोजन करण्यात आले होते व सहभाग घेउन गायन नृत्य इत्यादि उत्कृस्त प्रदर्शन करुण पालक व नागरिकांचे लक्ष आकर्षित केले

विद्यार्थ्यांनी वातावरणासी त्यांचे नाते जुडावे व आस पास असणार्या मनोरंजनात्मक कृतिचा उपभोग कर्तायावा शाळेने शैक्षणिक सहल आयोजित केली मुलांचा आनंद द्विगुणित झाला.

